

בית מדרן

ערש"ק
י"ב שבת תש"פ
פרשת בשלח
שבת שירה
ספסריזון (תלמידי חכמים)

עלון מס' 241

לענין מדרן דבינו שבגדה יוסף זיע"א

העיר	הדלקת נרות שבת	צאת השבת	דבינו תם
ירושלים	17:03	17:55	18:31
תל אביב	17:00	17:52	18:27
חיפה	17:00	17:52	18:28
באר שבע	17:03	17:55	18:31

שיעורו השבועי

של מרן הראשון ליהודי ישראל אב"ד בבית הדין העליון
הגאון הגדול רבי יצחק יוסף שליט"א
נשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל

הרב המסדר: הגאון הרב אלחנן סרץ שליט"א
ראב"ד בית הוראה "דרכי משפט"

כותב השיעור: הרב דביר פרץ שליט"א
עורך השיעור: הגאון רבי יצחק לוי שליט"א
רב העיר נשר | וחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל

אין לקרוא בעלון בשעת התפילה

השבוע זכות עלון
"בית מדרן מוקדש ל: שיר-לאי בת שושי שוהם"
לחזרה בחשובה

חז"ל: 5290

"עשה לך רב והסתלק מהספק"
בכל שאלה, בהלכה, בהנהגה, בשלום בית ובחינוך ילדים
עשרות רבני אגודת 'בית מדרן' נמצאים פה בשבילך!
24 שעות ביממה ברצף
למענה חלבוני מנצח
לשי דרכו של מרן זריבטו
מרן זריבטו הרב רבי עובדיה יוסף זק"ל

תוכן העניינים:

עמ' 4-1 השיעור השבועי
מורנו ורבינו רבי יצחק יוסף שליט"א

עמ' 5 פרשת בשלח
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א

עמ' 5 בעקבות רבותינו
איש האלקים הפלאי רבי ינון חורי זיע"א

עמ' 6 מאור ישראל
הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א

עמ' 6 אקטואליה בהלכה
הרב אברהם דניאל שליט"א

עמ' 7 לחיות עם האמונה
הרה"ג רבי י. ישראל לוגאסי שליט"א

עמ' 7 אתגרים בחינוך
הרב אברהם ברוזילאי שליט"א

עמ' 7 פינת הבריאות
שבעת המינים

הלכות ברכות התורה

אם ברכות התורה מדאורייתא או מדרבנן. ברכות התורה הן ברכות הסעודות או ברכות השבת. חיזוק מנהגי הספרדים - חדר ייחוד, שבועה חמורה, ציציות במניין, ברכות התורה על הרהור וכתובה. חיוב הנשים בברכות התורה, ובלמוד תורה.

ברכות (ס"ט רט), וכמו שכתב בשו"ת דברי יששכר (סימן א אות י).

דעת הרמב"ם

אחרונים רבים שחששו לדעת הרמב"ם

א. וכן דעת אחרונים רבים לחוש לדעת הרמב"ם שברכת התורה מדרבנן, ובספק יש לומר ספק ברכות להקל, בראש ובראשונה כך דעת מרן השלחן ערוך (סימן קפד סעיף ז) שכתב בזה הלשון: אכל ואינו יודע אם בירך ברכת המזון אם לאו, צריך לברך מספק, מפני שהיא מן התורה. וכן כתב עוד (סימן רט סעיף ג): כל הברכות אם נסתפק אם בירך אם לאו, אינו מברך לא בתחילה ולא בסוף, חוץ מברכת המזון מפני שהיא של תורה. ומבואר שברכת המזון בלבד היא מן התורה, מה שאין כן שאר ברכות - ובכללן ברכות התורה - מדרבנן. וכן דעת רבים מהאחרונים שברכות התורה מדרבנן, ומהם: הלבוש (סימן מז סעיף יב) - היה לפני כ-400 שנה, פרי מגדים (בפתחתו לברכות השחה), החיד"א (בברכי יוסף ס"ס מז, ובמחזיק ברכה סק"ב), רבי יהודה עייאש במטה יהודה (סק"א), הראשון לציון רבי יוסף חזן בעל החקרי לב בתשובה שהביא נכדו רבי חיים פלאגי בספרו שו"ת סמיכה לחיים (חאו"ח סימן ב דף טז ע"א), תורת רפאל וולאזין (סי' א, ד"ז ע"ד), מאמר מרדכי כרמי (סי' מז סק"א), תהלה לדוד (ר"ס מז), מפרשי הים (בתשובות שבסוף הספר), ישיב משה (ח"ב סימן נו), שאילת יעקב (סימן א), דברי יששכר (סימן ח), מגן האלף (סימן ח), שואל ונשאל (ח"ב סימן לט, וח"ו סימן ג) וכן נראה דעת השערי תשובה (ר"ס מז), ועוד.

דין המסופק

ד. מכל האמור יש להתפלל על כמה רבנים בדורות שהעתיקו דברי השאגת אריה (סימן כד, כה) שברכות התורה מדאורייתא, וכתבו שהמסופק אם בירך יש לו לחזור ולברך. אנוחנן יודעים את דברי השאגת אריה, אבל להלכה יש לחוש לדעת כל הראשונים והאחרונים שהזכרנו - ועל צבאם מרן השלחן ערוך - שברכות התורה מדרבנן, ולכן המסופק אם בירך ברכות התורה עצה טובה

א. בשיעור הקודם הבאנו שנחלקו הראשונים אם ברכת התורה היא מצוה מדאורייתא, או מדרבנן, הרמב"ם לא כתב להדיא מה דעתו, אבל הסברנו שמבואר מדברי הרמב"ם שברכת התורה מדרבנן, וכמו שהבין הרמב"ן בהשגותיו לספר המצוות (סוף חלק עשין מצוה טו), ממה שהרמב"ם לא מנה את ברכת התורה בכלל תרי"ג מצוות, אלא רק מצוה ללמוד תורה שנאמר "ושנתתם לבניך" (מצוה יא), ומדוע לא מנה גם מצוה לברך על התורה, הרי בגמרא ברכות (כ"א). אמר רב יהודה מניין לברכת התורה לפניה מן התורה, שנאמר (דברים לב, ג) כי שם ה' אקרא הבו גדל לאלהינו. אלא ודאי סבר הרמב"ם שהיא מצוה מדרבנן, והפסוק שהביאו בגמרא אסמכתא בעלמא הוא. והרמב"ן השיג עליו מניין לו שהיא אסמכתא, ולא כפשט הגמרא שהיא מצוה מדאורייתא. בא הגאון חיי אדם בנשמת אדם (חלק א' כלל ט סימן א) וכתב, שכולם חלקו על הרמב"ם וסוברים שברכת התורה מדאורייתא, כלומר שסברת הרמב"ם היא סברה יחידאה.

חברים לדעת הרמב"ם

ב. אבל באמת הרמב"ם לא יחיד בדבר, מצאנו כעשרה ראשונים שעומדים בשיטת הרמב"ם. ראשית, כתב בשו"ת אלף המגן (סימן ה, דל"ו ע"ד) שכן יש להוכיח מכל מוני המצוות - בעל הלכות גדולות ורבינו אליהו הזקן ורבי אליעזר ממיץ והסמ"ג והסמ"ק - שלא מנו את ברכת התורה בכלל תרי"ג מצוות, אם כן מוכח שהם סוברים כהרמב"ם שברכת התורה מדרבנן, וכמו שהוכיח הרמב"ן מדברי הרמב"ם. וכתב בשו"ת פני משה (סימן א) שכן דעת הר"יף והרא"ש (ברכות כ"א), שהשמיטו מה שלמד רב יהודה ברכת התורה מהפסוק, מפני שהם סוברים שברכת התורה מדרבנן. וגם הטור (סימן מז) לא הביא את דברי הגמרא הללו, משמע שהוא סובר גם כן שברכות התורה מדרבנן, וכן משמע ממה שכתב הטור לקמן בהלכות

חדש!! פרויקט חברותא של 'קו הליכות בית מדרן' - פרטים בגב העלון

ברכת כהנים, והטעם הוא שאם לא יקרא את הפסוקים הללו יכנס לספק אם לברך על העתקה, נמצא שהמדקדק יראה שאכן חששנו לסב"ל. בכל אופן הסתירה בדברי מרן ברוחה, מדוע הכותב דברי תורה צריך לברך ברכות התורה והמהרהר לא צריך לברך.

תירוצים על הסתירה

ח. מרן זצ"ל ביביע אומר ח"ד (האו"ח סימן ח) כתב על הנושא הזה באריכות גדולה, אני אומר רק כמה נקודות משם. אדם שכותב דברי תורה, זה דבר הראוי לרבים³, ולכן מברך על כתיבה ברכות התורה. יש תירוץ יותר פשוט, שהכותב דברי תורה מידי פעם מוציא כמה מילים מפיו, בפרט שככותב בעט, תנסו ותראו... וכיון שרגיל להוציא בפיו לכן מברך ברכות התורה. עוד תירוץ, שהכותב דברי תורה זה ניכר, בשונה מהרהור שאינו ניכר.

סתירה במרן

ט. לכאורה יש עוד סתירה בדברי מרן, אמרנו שלדעת מרן כל הברכות מדרבנן חוץ מברכת המזון, ודייקנו שגם ברכות התורה מדרבנן, וכמו שכתבו החיד"א ורבי יהודה עייאש ועוד אחרונים, וכנ"ל. ומרן בשלחן ערוך (סימן מז סעיף יד) פסק: נשים מברכות ברכות התורה. והלא נשים פטורות מלימוד תורה, כמו שלמדו בגמרא (קידושין כט:). מהפסוק (דברים יא, יט) "ולמדתם אותם את בניכם", ולא את בנותיכם. אם ברכות התורה היו ברכות השבח מדאורייתא, מובן שגם הנשים משבחחות את הבורא יתברך, "ברוך אלוקינו שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים ונתן לנו תורת אמת וחיי עולם נטע בתוכנו", אבל מרן פסק שברכות התורה הן ברכות המצוות מדרבנן, ואם כן מדוע נשים מברכות⁴ על מצוה שהן פטורות ממנה.

הטעמים שנשים מברכות ברכות התורה

י. מרן הבית יוסף (סימן מז) הביא בשם ספר האגור (סי' ב) ומהר"י מולין (שו"ת מהרי"ל החדשות סימן מה) - היו בסוף תקופת הראשונים - שנשים מברכות ברכות התורה, ואף על פי שלא חייבות במצוות תלמוד תורה, שהרי אמרו בגמרא (סוטה כ.) שהמלמד את בתו תורה כאילו לימדה תיפלות, אדם לא ילמד את בתו גמרא ופולפולים ורבי חיים מבריסק וגר"ז⁵... זה נאמר על תורה שבעל פה, אבל מכל מקום חייבות בתורה שבכתב, לכו לבתי-ספר והסמינרים של הבנות ותראו שהן לומדות תורה שבכתב, וכיון ששייכות בלימוד תורה שבכתב לכן מברכות ברכות התורה, ואפילו שהנוסח של האשכנזים הוא "לעסוק בדברי תורה", וזה נאמר על העוסק בתורה, מקשה ומתרחץ ופותח ספרים, מכל מקום אין לשנות את הנוסח לנשים. ולמנהג הספרדים הנוסח הוא "על דברי תורה", ויותר מובן שהנשים שייכות בברכה זו. ועוד - מוסיפים האגור ומהרי"ל - שהנשים חייבות בתפלה, לאשכנזים מתפללות שחרית ומנחה ולספרדים תפלה אחת ביום, ותפלות כנגד קורבנות תיקונם, כנגד תמיד של בוקר ותמיד של בין הערבים, ואם כך נשים צריכות לומר פרשת הקרבנות, ועל כך הן אומרות ברכות התורה. וכל שכן שנשים חייבות⁶ ללמוד את הדינים השייכים להן, שיברכו על כך ברכות התורה. כל זה כתב מהר"י מולין. וגם המגן אברהם (סי' קד) כתב שנשים חייבות בברכות התורה מפני שצריכות ללמוד את ההלכות השייכות להם.

ראיות שאשה צריכה ללמוד הלכות

יא. גם רבי יהודה החסיד - היה לפני כ-700 שנה, כתב בספר חסידים (סימן שיג): חייב

3 בפרט מרן זצ"ל שבי"ח אלפים ורבות לומדים בספריו, כל מקום שאני הולך אני רואה שלומדים בספרים של מרן. לפני כשבועיים הייתי בג'ברלטר, וגם שם יש את כל ספרי מרן זצ"ל. יש שם אלף יהודים, כולם יראי שמים, אמר לי הרב המקומי שאין שם מחלל שבת אחד, "ועמק כולם צדיקים", אם יצו לעלות לארץ יגורו בשכונות שלנו, שלא יתקלקלו.

4 בספר אור לציון (ח"ב פ"ד אות י) כתב שנשים ראיות לברך ברכות התורה, אבל לא חייבות. אולם יש להקת פוסקים הסוברים שנשים חייבות בברכות התורה, וכך הריעקר למעשה.

5 דיברנו כמה פעמים שצריך לארגן לנשים שיעורים בשבתות ובחול המועד, להביא להן רבניות שילמדו אותן הלכות בישול בשבת, הלכות בורר, הלכות מוקצה, הלכות קידוש והבדלה, דיני אמירה לגוי בשבת, בהלכות הללו יש שוויון זכויות מוחלט בין אנשים לנשים, כמו שלמדו בגמרא (ברכות כ.) זכור ושמוך בדיבור אחד נאמר, כל שישנו בשמירה ישנו בזכירה. וכן צריכות ללמוד דיני מאכלות אסורות, על כל לאו שבתורה נשים חייבות (קידושין כט.), וכן צריכות ללמוד הלכות תרומות ומעשרות, שביעית, חלה, טהרת המשפחה, לכן צריכות לברך על זה ברכות התורה.

6 מה תעשה אשה וידעת הלכות טהרת המשפחה, וכי כל דבר תשלח שאלה במייל, יש היום אחרים שעושים כך נגד ההלכה, ה' ירחם. צריכות לדעת את מי לשאול.

אדם ללמוד את בנותיו המצוות, כגון פסקי הלכות - כמו קיצור שלחן ערוך ילקוט יוסף - ומה שאמרו שהמלמד אשה תורה כאלו מלמדה תיפלות, זהו עומק תלמוד וטעמי המצוות וסודי התורה - לא יפתח לנשים שיעור בקבלה... - אבל הלכות ילמד אותה, שאם לא תדע הלכות שבת איך תשמור שבת, וכן ילמד אותה את כל המצוות כדי לעשות להזהר במצוות, שהרי בגמרא (סנהדרין ד:.) מובא שחזקיהו מלך יהודה נעץ חרב על פתח בית המדרש ואמר: כל מי שאינו עוסק בתורה ידקר בחרב זו, בדקו מדן ועד באר שבע ולא מצאו עם הארץ, מגבת ועד אנטיפרס ולא מצאו תינוק ותינוקת, איש ואשה, שלא היו בקיאים בהלכות טומאה וטהרה, רואים שגם נשים למדו תורה. וגם השונומית היתה הולכת ושומעת הדרשה מפי אלישע, שהרי אמר מדוע את הולכת אליו היום לא חדש ולא שבת (מלכים ב' ד, כג), מכלל דבחדש ושבת הולכות (ראש השנה טז:). היתה שומעת מפי אלישע דברי חיוק ויראת שמים, או הלכות. עד כאן דברי ספר חסידים.

נשים במאי זכיין

יב. בגמרא בברכות (יז.) אמר ליה רב לרבי חייה: נשים במאי זכיין? באקרויי בנייהו לבי כנישתא, ובאתוני גברייהו בי רבנן, ונטרין לגברייהו עד דאתו מבי רבנן. כלומר נשים זוכות לעולם הבא בכך ששולחות את הבנים לתלמוד תורה, וכשהוא מגיע לגיל בר מצוה אומרת לו: לך לשיבה קטנה, ואם אין ברירה הולך לפנימיה, אבל קשה לה להיפרד ממנו, כי גידלה אותו מתוך אהבה גדולה, זו מסירות נפש. וכן שולחות את הבעלים לשיעורי תורה, כל היום הבעל היה בעבודה, וכשמגיע בערב אומרת לו: לך לשיעור תורה, היא לא אומרת: מה אתה הולך, כל היום לא ראיתי אותך... זו מסירות נפש. לכאורה יש להקשות מדוע הגמרא מצאה זכויות לנשים בכך ששולחות את הבעלים והבנים ללמוד תורה, הלא ביארנו שהנשים עצמם חייבות בלימוד תורה וצריכות ללמוד את ההלכות השייכות להם? צריך לומר שלומדות את ההלכות הללו רק כדי לדעת כיצד לקיים את המצוות, כמו - להבדיל אלף אלפי הבדלות - אדם שרוצה לעשות רישיון ולומד תיאוריה, כל התמרוכים, מה זה פתח, קמץ, כפול... לומדים את זה בשירותים, שלא יהיה ביטול תורה... - אין לו ענין בעצם הלימוד, זה היכי תמצא לקבל רישיון, כך גם לימוד ההלכות של הנשים, זה היכי תמצא כדי לקיים, אבל מצות לימוד תורה אין להם. כוונת הגמרא ללמד "נשים במאי זכיין", אומר הקב"ה בראתי יצר הרע בראתי לו תורה תבלין (קידושין ל:), אדם זוכה להינצל מהיצר הרע רק על ידי לימוד תורה, אבל הנשים הלא הן פטורות מלימוד תורה, ואם כן כיצד הן זוכות להינצל מהיצר הרע? עונה הגמרא שזכות על ידי ששולחות את הבנים והבעלים ללמוד תורה.

איך מברכות על מצוה שפטורות

יג. אולם לפי המהלך הזה שנשים פטורות מלימוד תורה, וכל מה שלומדות את ההלכות השייכות להם הוא רק כדי שידעו כיצד לקיים את המצוות, אם כן איך מברכות "אשר קדשנו במצוותיו וצונו על דברי תורה", בפרט אם היא מברכת במבטא חסידים⁷ איך תאמר "וציווני", מי ציווה אותך?!! ומקרא מלא צווח: ולמדתם אותם את בניכם - ולא את בנותיכם (קידושין כט:). ובעומק דברי הגר"א שהזכרנו לעיל, יש להוסיף שכך כוונתו להקשות, בשלמא לדידהו האשכנזים שנשים מברכות על מצוות עשה שהזמן גרמא הגם שהן פטורות מאותן מצוות, כמו שפסק הרמ"א (סימן י"ז סעיף ב, וסימן תקפט סעיף ו) על פי דברי רבינו תם (בתוס' קידושין לא. ד"ה דלא), ולשיטתם שאשה מברכת על לולב וסוכה ושופר, מובן שהנשים מברכות גם על לימוד תורה הגם שהן פטורות, ומה שאומרות וצונו, מתכוונות בכללות שעם ישראל נצטווה, אבל לפי הספרדים שנשים לא מברכות על מצוות עשה שהזמן

6 וכי עשה כפיה דתנית... אלא בא חזקיהו לומר להם ריעון מוסרי, שמי שלא לומד תורה היה ראוי שידקר בחרב, כי התורה היא החיים של עם ישראל, "כי הם חיינו ואורך ימינו", אבל לא שח"ו בפועל ידקר בחרב, זה לא יהרג ואל יעבור, מי שהורג או נהרג על דבר כזה, הוא רוצח, או מאבד עצמו לדעת.

7 מרן זצ"ל שלח אותי ללמוד בישיבה כסיימתי כיתה ו' והייתי בגיל 12, ראה שאני יודע ללמוד גמרא ואמר: חבל על הזמן, ביטול תורה... אגלה לכם סוד: עד היום אין לי תעודת גמר, אין לי תעודת בגרות, שיגישו עלי בג"ץ, יעשו מה שהם רוצים... הייתי מגיע הביתה ביום ששי בצעהריים לקחת בגדים, והאמא הרבנית ע"ה היתה יוצאת מהמדרגות ובוכה: הרב עובדיה, הוא עדיין צעיר... אמר לה: עכשיו את בוכה, יבוא יום ותשמחי!... כך היה מרגיע אותה.

8 כשהייתי באוקראינה התפללתי בישיבה של ספרדים, ובחור ישיבה בגיל 14 או 15 היה שליח ציבור, כל התפלה התפלל במבטא אשכנזי "בזךך אתו", כמו אשכנזי גמור... חשבתי שהוא אשכנזי. אחרי התפלה אמרתי לו: חזק וברוך, או ישר כח... מה השם שלך? אמר לי שם משפחה של בוכרי, והתברר שאני מכיר את אביו, שאלתי אותו: למה אתה מתפלל במבטא אשכנזי? אמר: כך חינוכו אותי, אמרתי לו: תחזור בחזרה למנהגנו, תחזיר עטרה ליושנה. כל אחד ומנהגו, וכי אנחנו אומרים לאשכנזים שיעשו כמו המנהג שלנו? לא, שישארו במנהגם, כל אחד יקיים בעצמו "ויגבה ליבו בדרכי ה'". ויש ראיות מכמה וכמה ראשונים כמו המבטא שלנו, וגם הגאון מוילנא בתיקוני הזוהר (תיקון יט) כתב שהמבטא שלנו הספרדים הוא הנכון, והיה מקפיד לומר קריאת שמע כמו המבטא של הספרדים.

העלון להצלתם של: לוי בת טלי נועה והילדים להצלתה, ולעילוי נשמת-עיישה עליזה בת סעדיה חיה, לע"נ שרה בת אברהם, שלמה בן לורת ורד - רפואה שלמה, חגית עליזה בת חביבה-זרע בר קיימא, ענבל בת גלית- כל הישועות, אביטל בת הינדא- זיווג הגון, אברהם בן יונה- בריאות הנפש והגוף, מיכאל בן אסתר- הצלחה בכל, משה בן נעימה- פרנסה בשפע.

גרמא, כדעת הרמב"ם (פ"ג מהל' ציצית ה"ט, ופ"ו מהל' סוכה ה"ג) ומרן השלחן ערוך (שם), אם כן מדוע מברכות על לימוד תורה? בפרט שיש להוסיף ולהקשות כמו שאמרנו מקודם, שלדעת מרן ברכות התורה הן ברכות המצוות, ומדוע נשים מברכות הלא הן פטורות ממצוות לימוד תורה?

בברכות התורה טמון שבח

יד. הגר"ז (פ"א מהלכות ברכות ה"ז) מבאר שבברכות התורה יש שני דינים, האשכנזים אומרים "צווי דינים" ... אמנם ברכות התורה הן מדרבנן כדן ברכת המצוות, אבל יש בה גם ברכת השבח, כמו ברכות הנהנין שיש בהם גם שבח להקב"ה שברא בעולמו מינים ממינים שונים, גם בברכות התורה יש שבח: "אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו". אנתנו משבחים את הבורא יתברך ומודים לו על שזכינו להיוולד לעם היהודי, וזכינו לקבל את התורה הקדושה שהיא חמדה גנוזה¹⁰, והלא גם נשים שייכות בשבח זה, במעמד הר סיני עמדו לקבל את התורה מיליונים מעם ישראל, אנשים נשים וטף, בניס ובנות, בנפרד כמובן... ולכן אף על פי שנשים לא שייכות בברכת המצוות על התורה, כי הן פטורות מלימוד תורה, אבל שייכות לשבח את הבורא על קבלת התורה, ולכן גם הן מברכות ברכות התורה. מרן זצ"ל בספריו לא מביא הרבה את חידושי הגר"ז, כי הוא עסק בלמדנות ולא בהלכה, אבל כאן (בילקוט יוסף ח"א מהדורת תשמ"ה עמ' סז) מרן סמך על התירוץ של הגר"ז, ואמר שאין תירוץ אחר.

מצוה בלי הגבלת זמן אין מברכים עליה

טו. בכל יום ויום מברכים ברכות התורה. האור זרוע (ח"א סימן קמו) שואל, מדוע לא מברכים על מצות כיבוד אב ואם? ומתירן שלא מברכים על דבר שאין לך עיתים להיפטר ממנה, כלומר לא מברכים על דבר שחיובו כל הזמן, ועל פי זה מבאר שלא מברכים על האמונה בה', על יראת ה', על אהבת ה', על ביקור חולים, על ניהום אבלים, נתינת צדקה¹¹, יום, חליצה, קבורת מתים, פריקה וטעינה, השבת העבוט, השבת אבידה¹². וכיצא בזה כתב המגן אברהם (סי' סימן קו סק"ד) בשם האבודרהם (דיני שמונה עשרה ד"ה והטעם), לבאר מדוע אין מברכים על תפלה, הלא נאמר בתורה "ולעבדו בכל לבבכם", ולמדה הגמרא (תענית ב): איזו היא עבודה שבלב היא אומר זו תפלה, וכך פסק הרמב"ם (פ"א מהלכות תפלה ה"א) שתפלה אחת ביום היא מדאורייתא, וגם אם תאמר כדעת הרמב"ן (בהשגותיו לספר המצוות עשין ה) שתפלה מדרבנן, מדוע לא מברכים עליה? אלא מפני שאין לך עתים להיפטר ממנה, בכל רגע אדם יכול להתפלל ולבקש צרכיו מהבורא ולומר פרקי תהלים. מה שאין כן

9 דברים כאלו מתוקים כמו סתירות ותירוצים, אין לא בקוראן ולא בבית החדשה, על התורה שלנו נאמר "מתוקים מדבש ונופת צופים".

10 לפני למעלה מ-20 שנה, קבעתי עם משהו פגישה ליד בנייני התאומים, הכיתי לו, כדרכם של אמריקאים שטאחרים... וביתיים אני עומד, ושם היה מרכז המסחר העולמי, ועוברים לפני אלפי אנשים כבני מרון, מכל הסוגים, סינים - לפני שהיתה להם המחלה... יפנים, כושים, לבנים, וכולם רצים... או הרגשתי: "ברוך אלוקינו שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים", "אתה בחרנו מכל העמים", לא שאנחנו מוזלזלים בגוים, חביב אדם שנברא בצלם (אבות ג, יד), אבל ב"ה אנתנו העם הנבחר על ידי שקיבלנו את התורה הקדושה.

11 אתה יודע שהוא באמת עני, לא אוסף כסף כדי לקנות דירות לילדים שלו...
12 גם בתשובת הרשב"א (ח"א סי' יח) מנה כמעט את כל המצוות שלא מברכים עליהם, ונתן טעם לכל אחד, כדאי שכל אחד יסכם משם לעצמו.

על ציצית מברכים, כי מצוותה ביום בלבד שנאמר "וראיתם אותו", וכן תפלין אדם פטור מלהניח בשבת וביום טוב ובחול המועד, וכן קריאת שמע, בריית מילה, פדיון הבן, מצה ומרור, כל אלו יש לך זמן קבוע להיפטר מהם, ולכן מברכים עליהם. ולפי זה יש לשאול מדוע מברכים ברכות התורה, אדם שאוכל או עובד לפרנסתו, או ישן ולא יכול ללמוד באותו הזמן, אנוס רחמנא פטריה, אבל בכל רגע יש חיוב ללמוד תורה. ועיקר הקושיא אם נאמר כדעת מרן שברכות התורה הן ברכות המצוות.

הניעור בלילה

טז. נחלקו האחרונים בדן הניעור כל הלילה, אם מברך ברכות התורה או לא, כי מרן השלחן ערוך (סימן מז סעיף יב) כתב בזו הלשון: אף אם למד בלילה, הלילה הולך אחר היום שעבר, ואינו צריך לחזור ולברך כל זמן שלא ישן. ופירש המגן אברהם (ס"ק יב) שאם לא ישן בלילה אינו מברך גם בבוקר, ואחינו האשכנזים חוששים לזה, ולכן בחג השבועות - לאחר שלמדו כל הלילה - הם מחפשים אחד שישן, כדי שיעמוד לפני התיבה ויוציא את כולם ידי חובת ברכות התורה. אבל אנחנו נוהגים בזה כדעת החיד"א (בברכי יוסף סימן מז ס"ק יב), שאינו צריך לברך בלילה כל זמן שלא ישן, אבל בעמוד השחר המצוה מתחדשת ומברך ברכות התורה למרות שלא ישן. תשאלו: מדוע לא אומרים ספק ברכות להקל? האחרונים מעידים שהמנהג שלנו לברך ברכות התורה גם בליל הושענא רבה ושבועות שניעורים כל הלילה¹³, וכבר כתב בשו"ת תרומת הדשן (סימן לד), שבמקום מנהג אין אומרים סב"ל. אבל גם הסוברים שהשינה מפסיקה מהחיוב הקודם, מודים שבכל רגע יש חיוב ללמוד תורה, ואם כן מדוע מברכים ברכות התורה, הלא מצות לימוד תורה היא מצוה שאין לה עיתים?

מיעוט שיחה על דרך החיובי

יז. צריך לומר על פי דברי התפארת ישראל במסכת אבות (ו, יבין ס"ק פד) שפירש מה שאמרו שם, שהתורה נקנית במ"ח דברים, ואחד מהם "מיעוט שיחה", הוא פירש שהוא על דרך החיובי, שצריך לשוחח מעט, כל שעתיים להפסיק מהלימוד ולדבר קצת עד עשר דקות, כמו שאומרים בשם החזון איש, כמובן לא ידבר לשון הרע, אלא דברים של השקפה, לא לקרוא ספרים חיצוניים וכדומה... אם אדם יהיה 'חניוק', וילמד בלי שום הפסקה, בסוף ישתגע קצת... הגאון רבי חיים קנייבסקי כתב בספרו ארחות יושר (סימן ב, עמ' יא) שבאמצע הלימוד אף שאסור להפסיק, אם רוצה לנפוש כמה דקות לצורך הלימוד מותר. גם בספר בית אהרון וולקין (בהקדמה) כתב בן המחבר בשם אביו ששמע מפי הגר"א, ש"מיעוט שיחה" הוא על צד החיובי, כמו שפירש התפארת ישראל¹⁴. ולפי זה נמצא שיש זמן שאדם רשאי להפסיק מלימוד תורה, ולכן אינו בגדר שאין לך עתים להיפטר ממנה, וחייב לברך על לימוד תורה.

13 כשיעורים כל הלילה יש נוהגים לברך ברכות השחר בחצות הלילה, אולם מרן זצ"ל מעולם לא נהג בזה, נכון שלפי הלכה אפשר, אבל לא נוהגים כך, כי קרה כמה פעמים שאדם לקח את הסידור ובירך ברכות השחר בחצות, ומתוך הרגל קרא גם את ברכות התורה, אלו ברכות לבטלה. או קרה שבבוקר שכח שבירך ברכות השחר בחצות ובירך שוב, לכן לא צריך להנהיג דברים חדשים, אלא לראות בכל דבר מה עשו גדולי הדור, מרן זצ"ל ועוד בירכו ברכות השחר בבוקר, וככה ינהג.
14 פעם אמרתי שאצלי בישיבה כאשר הייתי רואה בחור במפספט באמצע הסדר, הייתי אומר לו: אם אתה מדבר כנראה שגמרת את כל הספריה בקיר אחד, מה עם הקיר השני? ... לפעמים הרמז לא היה עוזר והייתי שואל: עכשיו סדר, למה אתה מפספס? היו עונים לי: כבוד הרב, אנתנו בעשר דקות של המיעוט שיחה...

באפשרותך להאזין בשידור חי לשיעורי השבועי של מרן הרשל"צ שליט"א מביהבני"ם היודים כל מוצש"ק.
הרב המקדים בשעה 20:30, שיעורו של הרשל"צ בשעה 21:00
וכן ניתן לשמוע גם שיעורים קודמים בקו הליכות "בית מרן" 5293 * שלוחה 2

השבוע זכות השיעור "בית מרן" מוקדש:
תומר בן אמנון - לזיווג רפו"ש ופרנסה

לכל המעונין להאזין מפי קודשו של מורנו הרבנו הראש"ל שליט"א בשידור חי בשיעורי השבועי להלכה לראש"א או לעילוי נשמת יקירכם חייגו: *5290
ניתן לשמוע את השיעור של הראש"ל שליט"א גם בתדרים חרדיים של יאן מרישה 100.7 fm, 92.5 fm, 90.8 fm וביקול חי 92.8 fm, 93.00 fm

העלון להצלתם של: לע"נ שמואל בן שרה, דוד בן חוה עטיה - כל הישועות, הדס בת רויטל - ברכה והצלחה, זיוה זוהרה בת אסתר - בריאות וזיווג הגון, חדר בן נעימה - רפואה שלמה, חוה עטיה בת אסתר - בריאות איתנה, יעל קרין בת רבקה ריקי - חזרה בתשובה, ליאון בן ג'וליה - חזרה בתשובה, ליאל בן אושרת טובה - זיווג וכל הישועות, אשירה בת צביה - כל הישועות.

4 לקבלת העלון במייל הרשמו betmaran1234@gmail.com

וישאו בני ישראל את עיניהם והנה מצרים נוסע אחריהם וייראו מאד ויצעקו בני ישראל אל ה' (יד.)

טבעו של האדם כשרואה צרה מתקרבת הוא בורח ממנה, אבל האמת היא שהצרה אינה באה במקרה, אלא מן השמים נגזרה על האדם, ולא יוכל לברוח ממנה בלי תפילה וזעקה. ואמר הבעל שם טוב הקדוש זיע"א (תולדות יעקב יוסף בשמו) שהמנסה לברוח מהצרה הרי הוא כאשה מעוברת שהגיע זמנה ללדת, וכשבאו חבלי הלידה ברחת החולים כדי שישתלקו ממנה... ויש מוסיפים משל למה הדבר דומה, לאדם הרוכב על סוס ומצליף בשוט על גב הסוס, והסוס מתחיל לדהור בחושבו כי הוא מצליח לברוח ממנו, ואינו יודע שהמצליף רכוב עליו ולאן שיברח הוא מגיע איתו...

לפיכך העצה היעוצה לאדם השרוי בצרה היא להתפלל לה' ולזעוק אליו ממעמקי לבו, ואז יושיענו הקב"ה ברחמיו, וכמו שנאמר (תהלים קיה ה) "מן המיצר קראתי יה ענני במרחב יה".

וזהו שנאמר "וישאו בני ישראל את עיניהם והנה מצרים נוסע אחריהם וייראו מאד ויצעקו בני ישראל אל ה'", ופירש התולדות יעקב יוסף: בתחילה ברחו ישראל ממצרים וחשבו שבכך ינצלו מהם, אך עתה ראו "והנה מצרים נוסע אחריהם", הצרה אינה עוזבת אותם אלא רודפת אחריהם לכל מקום, אז הבינו שלא יוכלו לברוח מהצרה בלי תפילה וזעקה, לפיכך "ויצעקו בני ישראל אל ה'", וכיון שהבינו דבר זה זכו לגאולה וישועה ולא ראו עוד את מצרים אחריהם, כמו שנאמר (להלן פסוק ג) "כי אשר ראיתם את מצרים היום לא תוסיפו לראותם עוד עד עולם".

"ולא קרב זה אל זה כל הלילה" (יד ב.)

במדרש (שמו"ר כ ג) אמר רבי יוחנן: באותו לילה שעברו ישראל את הים בקשו המלאכים לומר שירה לפני הקב"ה, ולא הניח להם הקב"ה, אמר להם: לגיונותי נתונים בצרה ואתם אומרים לפני שירה? וזהו שאמר הכתוב "ולא קרב זה אל זה", כלומר - מלאכי השרת שנאמר בהם (ישעיה ו ג) "וקרא זה אל זה ואמר" לא קרבו לומר שירה כל הלילה. ולאחר שישאל יצאו מהים וראו את מצרים מת על שפת הים רצו כבר המלאכים לומר שירה, אמר להם הקב"ה: בני ישירו תחילה. וזהו שנאמר (להלן טו א) "אז ישיר משה ובני ישראל", לא נאמר "אז שר" אלא "אז ישיר", שכך אמר הקב"ה: משה ובני ישראל ישירו תחילה, ורק אחר

כך ישירו המלאכים. וזהו שנאמר בתהלים (סח כו) "קדמו שרים אחר נוגנים", כלומר, שירתם של ישראל קדמה לנגינתם של המלאכים. והנה מדברי המדרש מבואר שהסיבה שמלאכי השרת לא שרו באותו לילה היא בגלל צערם של ישראל, ולכן לאחר שנגאלו ניתנה להם רשות לשיר, רק היו צריכים להמתין עד שישאלו ישראל ישירו. אולם בגמרא (מגילה י: סנהדרין לט:)) משמע שמלאכי השרת לא אמרו שירה כלל, שכך אמר להם הקב"ה: מעשה ידי טובעים בים ואתם אומרים שירה? שאין הקב"ה שמח במפלתם של רשעים, ורק ישראל שניצלו מידם היו רשאים לומר שירה.

ויש מפרשים שאין כאן מחלוקת, שמלאכי השרת היו רשאים לומר שירה על גאולתם של ישראל אבל לא על מפלתם של הרשעים, ובליילה לא יכלו לומר שירה כיון שאז היתה מפלתם של הרשעים, אבל ביום נגמרה מפלת הרשעים ונשארה גאולתם של ישראל שנעשו בני חורין וחלפה מהם הסכנה, ואז הותר למלאכים לומר שירה. ומכל מקום לא ניתנה רשות למלאכים לשיר לפני ישראל, כיון ששירתם של ישראל שמשבחים את הקב"ה ומודים לו על ניסיו ונפלאותיו חביבה לפני הקב"ה יותר משירתם של המלאכים.

להשיג את ספרי הרב שליט"א בטל' 054-8463097

אם היודעים רוצים לעשות נדבך רוח למת יקבצו עשרה אנשים כשרים יעשו תיקון
למפטר חה נוסיל לו סאוד טאוד

בער"ח הקרוב יערכו אברכי "כולל בית מרן"
תיקון נפטרם, לימוד משניות וסיימי מסכת
לעילוי נשמת יקורכם

סתר בת מגי **דין בן שלומית**

גם אתם יכולים לשמח את נשמת יקורכם! למסירת שמות יקורכם התקשרו:
***5290**

ביתו של הרב"ג רבי משה והב שליט"א
רב מלכות ישראל - ישראל הגדול מלכות המנוחות והזמן בחייה

בהשתוללות החתול, שאף קפץ ונחת על שכמו. הרב השיב בתמיחה: "איזה חתול? [עיי' בליקו"מ ח"ב ק"ג לרבנו נחמן מברסלב זיע"א]: בשעת התפילה, כל זמן שהאדם שומע אז איזה אדם, דהיינו, ששומע ומרגיש שעומד עוד אדם אחד בשעת תפלתו - הוא לא טוב, כי צריך כל אדם בשעת תפלתו, שיצייר בדעתו, שאין שם אלא אני (כלומר המתפלל) וה' יתברך לבדו!"

הרה"ג יוסף מוגרבי שליט"א סיפר - וזו לשונו: זכות גדולה נפלה בחלקי, להכיר את הגאון הקדוש רבנו **ינון חורי זצוק"ל**. שלוש שנים זכיתי להיות שכן שלו בבני ברק, ורק ארבעה בנינים הפרידו בינינו. הייתי עד לפדיון נפש, שעשה לילדה בת חמש, שעמדה שעות ספורות לפני פטירתה, לפי חוות דעתם של כל הרופאים. הראש"ל הרה"ג שלמה עמאר אמר לי: "שמע, **רבי ינון יכול להוציא את השמש באמצע הלילה**, רוץ אליו!" הלכתי אליו והתחנתי שיעשה לילדה פדיון, למרות שידעתי, שכבר שנים רבות הרב ינון הפסיק לעשות פדיון נפש. רבי ינון זיע"א ביקש, שאביא לו בגד של הילדה. למחרת אמר לי: "עשיתי לה פדיון נפש בשעה 6.00 בבוקר, וראיתי שהוטב לה". ארבעה ימים לאחר מכן, הילדה היתה כבר בבית... אותה ילדה היא היום אשה נשואה ושומרת מצוות - מכוח ברכתו של אותו צדיק וקדוש, רבנו ינון חורי זצוק"ל

העלייה לציון הקדוש: בית העלמין פוניבז' ב"ב, ביום שני, ט"ו בשבט, מהשעה 9.00 בבוקר. ההילולא לזכרו תתקיים ביום שני, ט"ו בשבט תש"פ, בשעה 19.00, באולמי גני הדקל, בני ברק, במעמד: מרן הראש"ל, נשיא הרבנות הראשית, הרה"ג יצחק יוסף שליט"א, אורח הכבוד שר הפנים והפריפריה הנגב והגליל, הרב אריה דרעי שליט"א, ורבנים נוספים ואישי ציבור רבים.

בעקבות רבותינו היליקו נר

איש האלקים הפלאי

מורנו ורבנו הגדול והנורא, איש האלקים הפלאי, חד בדרא, הרה"ק **ינון חורי זיע"א**, נולד בג'רבה בשנת תפר"ו ונתבש"ם בבני ברק בשנת תשמ"ד, לאביו, הצדיק המלובן, רבנו חיים חורי זיע"א, שמדי שנה פוקדים את קברו בבאר שבע מעל 100.000 איש.

מסופר על רבנו ינון חורי זצוק"ל ניתוח במעיים, בביה"ח "מאיר" בכפר סבא, שם עבד בנו של הרב ד"ר חיים חורי כרופא. הניתוח הסתיים בשעות שאחה"צ, ובנו הנ"ל הגיע למקום, כדי לראות את אביו הקדוש בתום הניתוח. האחות שהיתה במקום סיפרה לו, שמאז התעורר הרב מהניתוח, הוא אומר כל הזמן: "**שקיעה, שקיעה, שקיעה...**" והוסיפה: "אנחנו כבר עשינו לרב שקיעת דם". הסביר לה בנו של הרב, ד"ר חיים חורי "אין כונתו של אבא לשקיעת דם, אלא לשקיעת החמה, כדי לדעת אם אפשר עדיין להתפלל מנחה".

הרה"ג משה מיכאלי שליט"א, ראש כולל בחולון סיפר, שיום אחד התפלל בביהכנ"ס של הרב כהן, ברחוב שח"ל בבני ברק, ושם התפלל באותו יום גם רבנו ינון חורי זצוק"ל. באמצע התפילה, נכנס חתול לבית הכנסת, וכיון שהכל היה סגור - החל החתול להשתולל. כולם נבהלו והתרחקו מן החתול, אבל מורנו הרב זיע"א עמד - כדרכו בתפלה - כפוף, הטלית על ראשו ועיניו בסידור, ולא נע ולא זע, כעבד לפני רבו. והחתול, לא פחות ולא יותר, מצא לו מקום מנוחה על שכמו של רבנו הקדוש ע"ה, אבל רבנו המשיך להתפלל ללא כל שינוי. לאחר שהרב סיים את תפילתו (בדרכו אל ביתו), שאלו אותו, אם לא ראה או הרגיש

העלון להצלחתם של: שלום בן אסתר, אורנה בת רינת, אסתר בן טאוס- רפואה שלמה, מאור מרים בת אסתר- שלום בית ופריון, רבקה ריקי בת נור- חזרה בתשובה, שירה אסתר בת זיוה וזהרה- בריאות איתנה, ניסים בן ימנה- רפואה שלמה, עליזה ישם בת איזה- בריאות איתנה, שלומית בן ימנה- כל הישועות, שרה בת פרח- בריאות הנפש והגון.

ענייני ברכות וט"ו בשבט

חשיבות הברכות: איתא בגמ' (ברכות ל"ה) "השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם" וקשה שהרי כתוב מלוא כל הארץ כבודו ומשמע שגם הארץ לה' ומתצת הגמ' כאן קודם ברכה וכאן לאחר ברכה ומכאן שהאוכל בלי לברך כאילו גזול.

ובגמ' בב"ק איתא האי דבעי למהוי חסידא יזהר במילי דברכות, ידוע ומפורסם על מרן ראש הישיבה חכם יאודה צדקה צצוק"ל שהרבה להזהיר לחלק את את הברכה לג' חלקים ברוך אתה ה', אלוקינו מלך העולם, שהכל נהיה בדברו וכן בשאר הברכות.

כתוב בספרים הקדושים שכל אדם שמברך בכוונה בורא מלאך מכח אותה ברכה, ורמז לדבר שלאחר כל ברכה עונים השומעים אמן, ואמן ר"ת אני מלאך גברא וכן 'אמן' בגימטריא מלאך.

הלכות ט"ו בשבט: ידוע שמהות היום הוא ראש השנה לאילנות, ויש להבין מדוע אנו חוגגים את ר"ה לאילנות בשונה מר"ה למעשר בהמה? והסיבה לזה ע"פ מה שכתוב 'כי האדם עץ השדה' שהאדם נמשל לעץ ולכן אנו חוגגים את ר"ה לאילנות, ולכן להלכה יש אסור גמור להתענות בט"ו בשבט ואפי' מי שמתענה בכל ימי השובבים אסור לו להתענות ביום ט"ו בשבט, ואף חתן הנוהג להתענות ביום חופתו, אם מתחתן ביום ט"ו בשבט אסור לו להתענות.

כמו כן אין אומרים תחנון ביום ט"ו בשבט וכן לא במנחה שלפניו.

וכתב מרן רבינו עובדיה יוסף צצוק"ל שמנהג ישראל לעטר את השולחן בכל מיני פירות האילן ביום זה, ובפרט בפירות משבעת המינים שנשתבחה בהם ארצנו הקדושה.

סדר קדימת הברכות: יש להיזהר בכל השנה ובפרט בט"ו בשבט לברך על הפירות לפי סדר דיני הקדימה בברכות שלימדונו רבותינו וכמו שיבואר להלן.

איתא בגמ' (ברכות מ) "היו לפניו מינין הרבה רבי יהודה אומר אם יש ביניהן מין שבעה עליו הוא מברך וחכמים אומרים מברך על איזה מהן שירצה".

וההלכה בזה כרבי יהודה וכמו שפסק מרן השו"ע (רי"א א) בזה"ל ה"ו לְפָנָיו מִיָּנִי פִּירוֹת הַרְבֵּה, אִם בְּרִכּוֹתֵיהֶם שְׁוֹת וְיֵשׁ בֵּינֵיהֶם מִמִּין שְׁבָעָה, מְקַדְּמִים מִין שְׁבָעָה, אֶף עַל פִּי שְׂאֵינוֹ חֲבִיב מְנוֹ הַמִּין הָאֲחֵר; וְאִם אֵין בֵּינֵיהֶם מִמִּין שְׁבָעָה, מְקַדְּמִים הַחֲבִיב.

א. יש להקדים שכל דיני קדימה בברכות הם רק כשרוצה לאכול מכל המינים אז חייבו אותנו חכמינו להקדים מין אחד על פני חבירו, אך אם רצונו לאכול כעת רק מין אחד לא חייבו אותנו לברך על המין החשוב.

ב. הביאו לפנינו פירות האילן וביניהם אחד משבעת המינים יברך עליו ובוה יפטור את כל פירות האילן, ואפי' שיש בשאר הפירות מינים החביבים עליו יותר ממין זה.

ג. הביאו לפנינו פירות העץ ומאכל אחר שברכתו שהכל יקדים ברכת בורא פרי העץ שהיא ברכה חשובה שהיא מפורטת יותר, וכן הוא הדין אם הביאו פרי שברכתו בורא פרי האדמה ומאכל שברכתו שהכל, ברכת בורא פרי האדמה קודמת לברכת שהכל.

ד. אם הביאו לפנינו פרי שברכתו בורא פרי העץ ופרי שברכתו בורא פרי האדמה, אף אם פרי העץ הוא משבעת המינים, יכול להקדים מה שהוא רוצה.

ה. כתוב בתורה "ארץ חטה ושעורה גפן ותאנה ורימון ארץ זית שמן ודבש" ואמרו חכמינו (ברכות מ"א) שאם יש לפנינו ענבים ותמרים יש לו להקדים את התמרים, מפני שהם סמוכים בפס' לתיבת 'ארץ' יותר מהענבים וכן הוא הדין לשאר שבעת המינים.

ו. וכל הנ"ל הוא דווקא כשהביאו לפנינו ענבים ממש אבל אם הביאו לפנינו יין ותמרים, מכיוון שאין ברכותיהם שוות איזה מהם שירצה יקדים.

ז. אם הביאו לפנינו פרי ששני במחלוקת אם ברכתו בורא פרי העץ או בורא פרי האדמה כגון פרי הבננה, והביאו לפנינו גם פרי אחר שברכתו בורא פרי העץ ללא עוררין יקדים לברך על הפרי שברכתו ודאית ויכוון בפירוש שאינו פוטר את הבננה בברכת הפרי השני.

ח. אם יש לפנינו שני פירות אחד שלם ואחד חצוי יקדים לברך על השלם שזוהי חשיבות הברכה שמברך על דבר שלם, והוא הדין כשמברך על לחם או עוגה ויש לפנינו לחם או עוגה שלמים או לחם ועוגה חצוים שיקדים לברך על השלם.

ט. יש לדעת שפלה תפוז וקלמנטנה נידון כשלם ואפי' רגירי של רימון נידון כשלם.

י. אם יש לפנינו שני מינים שברכתם שווה ואחד הוא מאכל והשני משקה יקדים לברך על המאכל.

ברכת הנהנין: א. כלל גדול בידינו שברכת שהכל פוטרת הכל, ושני פירושים בדבר האחד שכל דבר שבטעות בירכת עליו שהכל יצאת ידי חובה בדיעבד ופירוש שני כל דבר שאינך יודע את ברכתו ואין לך את מי לשאול יכול לברך עליו מספק שהכל, אך אם יש את מי לשאול הרי הוא מחויב לברר את ההלכה בזה ולא יברך לכתחילה שהכל.

ב. כלל גדול בידינו 'ספק ברכות להקל' ולכן אדם שבא לאכול דבר מסוים ואינו זוכר אם ברך או לא, לא יברך מספק, ומעיקר הדין רשאי לאכול מאותו דבר אפ' שהוא מסופק, וממידת חסידות ימנע מלאכול אותו דבר עד שיצא ידי חובה בשמיעת אותו ברכה מחבירו.

ניתן לשמוע כל יום 3 דקות של הצלחה יומית *5293 שלוחה 5

סגולות לט"ו בשבט

א. לדבקות בתורה- להרבות בלימוד התורה ליום ט"ו בשבט וכל אחד ואחד לפי מה שהוא שאם לומד כל היום יוסיף עוד על לימודו הרגיל, ואם לומד מעט יוסיף עוד יותר בכל יום ויום. וכמו שכתב בעל האגלי טל ובעל החידושי הרי"ם, "ועל ידי לימוד תורה ביום זה נפתחים לו מעיינות של ביאור התורה, ובעל האגלי טל אמר "כי בכל שנה אחר יום זה ירגיש שינוי לטובה בחידושי תורה שלו והוא יום להתחדשות".

ב. שישלים שנתו- אכילת אתרוג ביום ט"ו בשבט, וכתב ב"ספר החסידים" החדש להבי משה הכהן בן לאחות הרא"ש וכן בספר "יפה ללב". שהעניין הוא באתרוג שברכו עליו בחג סוכות, וזה לשון ספר יפה ללב. האתרוג אחר עשיית מצוותו עושים אותו מרקחת בסוכר כדי להעלותו על השולחן בליל ט"ו בשבט, אך יש אומרים שאף אם אין לו אתרוג של חג יש עניין לאכול אתרוג וכן כתב בספר אוהל יששכר: "שהאוכל אתרוג ביום זה יזכה להשלים שנתו".

ג. עת רצון לעשיית תשובה ולקבלת שפע- כתב רבי אליעזר פאפו בספרו פלא

יועץ: "וביום ט"ו בשבט הזמן המיועד לעשות תשובה ולתקן את כל הפגמים. ושיוריד השפעות טובות כל בית ישראל ויהיה השכינה שרויה ביניהם"

ד. לפרנסה טובה- יקפיד לברך בכוונה וכל פעם שמברך ישים לב לכוונת הברכה. מספרים על תלמידו של רבי חיים ויטאל (בעל האור החיים הקדוש) שקנה שדה יקרה מאוד ומשכן את כל ממונו בשביל השדה שבה היה נובע מעיין ומשקה את כל השדה, ותוך זמן קצר משקנה את השדה פסק המעיין מלנבוע ונהפך להיות בעל חוב גדול. והוא בצרתו הלך לפני האור החיים הקדוש וישב אצלו כדי לקבל עצה, תושייה וברכה. וכשישב שם לקח מן המים ושתה בלא ברכה, ולאחר מכן נכנס לרב ואמר לכבוד הרב את כל צרתו. ואמר לו הרב אם אתה לא מברך אין אתה רוצה להתברך, ומאז קיבל על עצמו הגביר לברך בכוונה, ותוך זמן קצר חזר המעיין כבראשונה והתעשר עושר גדול. ומכאן נלמד שיקפיד אדם לברך כדי שיתברך במעשה ידיו.

ה. לטהרת הלב- הגמרא בסוכה מ"ה; אמר רבי לוי: "מה תמר זה אין לו אלא לב אחד (גרעין אחד) אף ישראל אין להם אלא לב אחד לאביהם שבשמים". ולכן בזמן שאוכל תמר יתפלל לה' שיתן לו לב טהור לעבדו בלבב שלם.

לחיות עם האמונה

הרב האב"מ רבי יעקב לוגאסי שליט"א
רב מדרשות בית מדרש ומחבר ספרים "גור לוגאסי" ו"על...

ציאת מצרים.

מסופר במדרש, שכל מכה היתה מידה כנגד מידה, לפי מה שציערו אותנו המצרים. בקריעת ים סוף, חלק צללו כאבן, חלק כעופרת, חלק כקש, ומבואר בחז"ל שחלוקות אלו הינן בהשגחה פרטית לכל מצרי, לפי מה שעינה את בני ישראל. מי שעינה יותר - סבל יותר. גאולה מצרים היתה "יש מאין". לפתע באו משה ואהרן ללא דרכים טבעיות, והפגינו שליטה בכל ארבעת היסודות העולמיים. זהו המפתח של האמונה בגאולה העתידה. היתה 'הצהרת בלפור' שהיא הסכמת האומות לקיום מדינה ליהודים, אבל קיבלנו מלכות של מיונות. כשתבוא הגאולה, כמו ביציאת מצרים, היא לא תבוא בהשתעבדות לאומות וקבלת הסכמתן, אלא כמעשה משה ואהרן שבאו לפרעה וקבעו: "שלח את עמי ויעבדוני", ואם לאו אני "הורג את בנך בכורך". הקב"ה ימלך על העולם בזרוע. מי שיקבל את מלכותו יתקיים, ומי שלא - יאבד. מלכות שמיים העתידה תכונן ללא מהלכים פוליטיים טבעיים. כך על האדם להאמין בישועת ה' ובגאולתו הפרטית בכל צרה בה הוא נתון. כשאדם נזקק לגאולה פרטית, מניין יאשר כוחות שישועתו תבוא ללא צעדים טבעיים? רק מכוח סיפור יציאת מצרים, הוא יכול לצפות שהקב"ה יושיעו יש מאין. שנזכה בעזרת ה', להיצמד לסיפור יציאת מצרים, שדי בו כדי להעניק לפרט ולכלל את הכוח של האמונה, עד הגאולה השלמה שתהיה במהרה בימינו.

ניתן לשמוע על כל 5 דקות של אמונה יומית *5293 שלוחה 3

חמישים שערי בינה

אומר ה'זוהר' הקדוש כי חמישים פעמים נזכר בתורה סיפור יציאת מצרים, כנגד "חמישים שערי בינה" - כל השערים שהיהודי נכנס בהם כדי להתבונן. כדי לזכור מה שהיה, מספיק לכתוב פעם אחת "זכור את יציאת מצרים", כמו "זכור את יום השבת לקדשו", אבל התורה חוזרת חמישים פעם על סיפור יציאת מצרים, מפני שזו לא רק מצוות זכירת העבר, אלא מצווה שהאדם צריך לחיותה תמיד, כדי לדעת איך להתמודד עם ניסיונותיו.

כשאדם בונה בניין, הוא מכין יסודות בהתאם לאופי הבניין. אם ברצונו לבנות בניין של שתי קומות, הוא עושה יסודות בהתאם, ואם הוא רוצה שיהיה בן מאה קומות, הוא עושה יסודות חזקים בהרבה. אם ברצונו שהבניין הזה ישמש למגורים, היסודות יהיו רגילים, אבל אם הבניין אמור להכיל חומרי תעשייה כבדים, עליו לעשותם חזקים יותר. כשהקב"ה קבע את יסודות אמונתנו בסיפור יציאת מצרים, הוא דאג שזה יספיק לא רק לכמה דורות, אלא לכל הדורות. הקב"ה השתית כל-כך הרבה יסודות של אמונה בסיפור יציאת מצרים, שגם כאשר יעברו אלף דורות - "דבר ציונה לאלף דור" - עדיין הסיפור יישאר 'טרי וחם' כלחם ביום הלקוח.

למרות שהסיפור אירע לפני למעלה מ-3300 שנה, ניתן לשאוב ממנו אמונה וכוח בלתי נדלים. למרות שבמשך השנים צפוי לנו עומס גדול על הנפש מכל הגזירות הקשות ומהניסיונות האישיים, נוכל להכיל את כובד המשא הנפשי מתוך סיפור

אתגרים בחינוך

הרב אברהם ברזילאי שליט"א
חבר מרכז אגודת בני ישראל בישראל ויועץ חינוכי לתלמידי חסידי ברזילאי

את אכזבתו מעצמו: "שמע נא בני יקרי. מעט לפני פרוץ מלחמת העולם

הראשונה צעדת ברחוב והנה למולי הגיע זלמן-האופה של העירייה. הקדמתי לו שלום והתעניינתי בשלומו ושלומו משפחתו. "מה אני אגיד לך כבוד הרב, הפרנסה קשה מאוד. כל הלילה אני אופה לחמניות ובבוקר מגיעות עקרות הבית, כל אחד בוררת ובוררת 'זו לא אפוייה' ו'זו קצת שרופה' ו'זו כבדה מידי' ו'היא קלה מידי'. מה אומר לך כבוד הרב, הנשים בוררות רק את היפות ומניחות את רוב הסחורה במגש. בסוף היום אני נשאר עם כ"כ הרבה לחם שעללי למכור במחיר הפסד רק כדי 'להתפטור'... והנה פרצה מלה"ע הראשונה ושוב אני פוגש בזלמן אך הפעם עיניו מאירות והוא שמח "כבוד הרב ברוך ה' הפרנסה מצוינת. כעת זמן מלחמה, אף אחד לא בורר ולא בודק כולם מגיעים מוקדם בבוקר וחוטפים מכל הבא ליד, בתוך שעה אני גומר את כל הסחורה." - "אתה מבין?" פנה אליו הח"ח. כל מה שנאמר בזה"ק הוא בזמן שכלל ישראל לומדים תורה ומרבים במצוות, אזי הקב"ה יושב ובוחר כל מצווה עד כמה נעשתה לשם שמים, ויש ובורר. אך כעת, זמן מלחמה הוא. כמה רבים הם האנשים הרחוקים מתורה ומצוות, וכמה בודדים ונדירים הם בני העליה. כעת ערכן של המצוות מאמיר עקב המחסור. בשמיים לא בוררים ולא בודקים שום מצווה, פשוט חוטפים מכל הבא ליד. ולא עוד אלא שחביבות המצוות בשמיים עולה ועולה בזמן מלחמה. זו הדרך בה הורונו רבותינו, וכך עלינו לחנך את ילדינו. לתת להם הערכה והעצמת אמת על מה שהם כן מקיימים. לא לבקר, לא לגעור. להיפך - לחזק לעודד ובעיקר לשדר שיש לנו תחושת סיפוק מהם. כי אם בשמיים שמחים בהם, מי אנתנו שנהיה מאוכזבים...

חטוף ואכול

את הסיפור הבא שמע הגאון הצדיק הרב יעקב גלינסקי זצ"ל מאביו שלמד בישיבתו של החפץ חיים בעיירה ראדין: "אחד מבני הישיבה ניגש אל מרן החפץ חיים זיע"א ושאלו: נאמר בזוהר הקדוש שכל מצווה שאין האדם מקיים בשלמות, עם כל ההכנות הנדרשות עם ייחוד הכוונה לשם שמיים ובהסרת כל פניה שאינה לצד הקדושה - אזי מצווה זו אינה עולה כלל לפני כסא הכבוד אלא נעצרת כבר ברקיע הראשון ונשאר שם. אם כן - בכה אותך תלמיד - הלא אין לנו ודאי את הדרגה הדרושה ומה הסיכויים שלנו להצליח להגיע לאיזושהי מעלה בכלל?... שאלה זו לא נשאלה רק ע"י אותו תלמיד. היא נשאלת ע"י הילדים שלנו - ללא קול - יום יום. כשרואים נערים רבים שמקיימים מצוות, מתפללים ולומדים אבל מלאי אכזבה. מלאים בתחושה שכל מה שיעשו לא שווה כלום כי זה לא לשם שמיים, וגם אם כבר הצליחו ללמוד טוב, מיד מגיעים ה"מחנכים" היקרים ומזהירים אותם שלא להתגאות וכל מי שמתגאה מיד מפסיד את זכויותיו... בקיצור כל מה שיעשו הם יוצאים מפסידים. מראה לא נדיר הוא לראות מתבגרים שכבר מתעייפים מקיום המצוות ואינם חשים שום סיפוק והערכה עצמית אמיתית רק בגלל שהם סבורים כי רחוקים המה מאוד מלהיות עובדי השם באמת. לנו ההורים והמחנכים יש חלק לא מבוטל בנזק הזה שנובע בעיקר מהמסר שאנו משדרים לילדים ש"או שאתה גדול הדור - או שאתה סתם כלומניק". אנו תמיד דואגים לטפח מצוינות, לדרוש הצלחה במבחנים ולהציג שלמות מכל עבר. כמה קורבנות גבתה דרך זו... הבה נראה מה ענה החפץ חיים זיע"א לתלמיד שהביע

פינת בריאות

אתם שואלים והמומחים עונים במייל:
betmaran1234@gmail.com

שבעת המינים

שבעת המינים

חיטה - שיכת למשפחת הדגנים. כדי להבין את חשיבות אכילת הדגנים בכלל והחיטה בפרט, רצוי להכיר את שלושת מרכיבי הדגן: סובין, נבט ואנדוספרם. הסובין הוא מעטה הגרעין ומהווה מקור עשיר לסיבים תזונתיים, ויטמיני B ומינרלים כמו מגנזיום, זרחן, ברזל ואבץ. הנבט מכיל חלבון, שומן ומהווה מקור לוויטמינים B1, B2, B3, מגנזיום, ברזל ואבץ. החיטה המלאה עדיפה לצריכה, בין השאר משום שהיא בעלת מדד גליקמי נמוך. כלומר, הפחמימות שבה מתפרקות באיטיות במערכת העיכול ורמת הסוכר בדם עולה בצורה מתונה.

שעורה - השעורה עשירה בסיבים תזונתיים, בוויטמיני B1 ו-B3 ובמינרלים מסוג מגנזיום, סלניום, נחושת, זרחן, כרום ומנגן. הסלניום מסייע למניעת סרטן והנחושת במניעת דלקות פרקים. השעורה עשירה מאוד בסיבים תזונתיים, ומכילה יותר סיבים תזונתיים. כמו כן, היא מכילה נוגדי חמצון ופיטוכימיקלים המסייעים בהורדת הסיכון ללקות במחלות לב, בסוכרת ובסוגי סרטן שונים.

גפן - הענב הוא פרי הגפן והוא משמש, גם יין. יין אדום מכיל נוגדי חמצון רבי ומזינות. שני תמרים קטנים נחשבים למנת פרי.

עוצמה, ובהם גם רסברטרול המצוי בקליפות הענבים. לנוגדי החמצון מיוחסות תועלות לבריאות הלב, ובהן מניעת נזק לכלי דם, הפחתת רמות הכולסטרול הרע ומניעת טרשת עורקים.

תאנה - מכילה אשלגן, ברזל וסידן בכמויות גדולות במיוחד. שילוב תאנים בתפריט יכול לסייע במניעת יתר לחץ דם, בהגברת תחושת השובע ובמניעת אוסטאופורוזיס ועצירות.

רימון - מכיל נוגדי חמצון הרימון מסייע גם בשמירה על הלב וכלי הדם, בשיפור זרימת הדם, בהפחתת לחץ הדם ובהפחתת רמות הכולסטרול.

זית - לזית מיוחסות סגולות בריאותיות רבות. צריכת שמן זית עשויה לסייע בהורדת הסיכון לחלות במחלות לב ובשבץ. כמו כן, היא מסייעת בהורדת רמות הכולסטרול מטגנים? השתמשו בשמן זית באיכות טובה. נוגדי החמצון שבשמן הזית מגנים עליו מפני תהליכי חמצון המתרחשים בטיוגן.

תמר - התמר עשיר בסיבים תזונתיים המסייעים במניעת עצירות ומכיל גם סידן, אשלגן וברזל. מומלץ לאכול תמר לפני אימון גופני כדי לקבל פחמימות זמינות ומזינות. שני תמרים קטנים נחשבים למנת פרי.

טו בשבט שמח!!

העלון להצלחתם של: לאה בת ציפורה- הצלחה בכל, מרים בת לידיה, כל הישועות, נוי הודיה בת אביבה עינב- זיווג הגון, נופר חצבי בת אסתר- זיווג ופרנסה טובה, שיראל נועה ונועם בת סוככה- כל הישועות, שלום בן אביטל- זיווג הגון, שלום רחמים בן שמחה- הצלחה בתורה יראת שמים, שרה בת אלישבע- נחת מהילדים, אבי אברהם בן אורה- כל הישועות.

ההילולא דצדיקא ינזון חורי

התקיימה מוסד ההילולא המרכזית של אדמו"ר הקדוש ממלובין

מייסד כולל "גבעת חיים"

ינעים את הערב
ר' אלעד כהן הי"ד
ותזמורתו בהרכב מלא

סעודת מצווה סביב
שולחנות ערונים כיד המלך
עזרת נשים פתוחה

ההילולא תתקיים אי"ה ביום שני ט"ו בשבט 10/02/20
בשעה 19.00 באולמי "גני הדקל" רח' עזרא 22 בני ברק

נשיא הרבנות הראשית
מרו הראש"ל
רבנו יצחק יוסף שליט"א

- ראש מוסדות ישיבת הרביר
הרה"ק **ליאור גלזר** שליט"א
- בנו של הגדול
הרה"ק **שושן חורי** שליט"א
- הרב הראשי לבעתים
הרה"ק **פנחס אדר** שליט"א
- גיד המושגת והדמות בגבעת חיים
הרב **יעקב כרמי** שליט"א
- חבר כולל הר"ן הנחל
הרה"ק **שלמה בן שמעון** שליט"א
- ראש מוסדות ישיבת לומדי
שיאציל מברכותינו על הצניע
- ראש מוסדות ישיבת תלמידי
הרה"ק **חיים רבי** שליט"א
- ראש מוסדות ישיבת יעקב
הרה"ק **יוסף מנחם** שליט"א

אורח הכבוד
גיד המושגת ש"ס העולמית
הרב **אריה דרעי** שליט"א
שד הפנים, הפריפריה, הגג והגליל

למסירת שמות לפדיון
כפש וברכה על ציון הצדיק: 052-7160157
לרכישת כרטיסים: 052-7160157

העלייה לציון הקדוש בבית העלמין מפיכד
בע"ה יום שני ט"ו בשבט החל מהשעה 09:00 בבוכר

יש לך מבחן בגמרא?? החברותא לא הגיעה? השעה מאוחרת ואין לך עם מי ללמוד???

פרויקט 'חברותא' של קו הליכות בית מרן יוצא לדרך!!

עמ"י מתאחדים, מרבים זכויות ולומדים תורה יחד

איך זה קורה?

מתקשרים ל: 5293* שלוחה 18.

משאירים הודעה בתא הקולי עם הפרטים הבאים:

- ☑ תאריך - אני פנוי חילוקי, ר"ח ששט
 - ☉ שעה - בשעה 7 באורג...
 - ☑ מסכת - אלוף מסכת מרכות
 - ☑ טלפון - מספר הטלפון שלי לחברה הוא...
- כך יהיה ניתן ליצור קשר וללמוד יחד!

העלון להצלחתם של: אביבה חיה בת שושנה- רפואה שלמה, אהרון רוני שלום בן קולט- פרנסה טובה, אודל בת תקווה- כל הישועות, אוריאל יוסף בן תמר בתיה- זיווג הגון, אייל בן רחלי- הצלחה בכל אורן ארי בן אילנה- חזרה בתשובה, יחאל בן שרינה- בריאות איתנה, ליאל בן חגית- יראת שמים, רפאל בן יקוט- זיווג הגון, רפי בן לינה- בריאות ופרנסה.